Omgevingsdienst IJSSELLAND

Bestuursrapportage

januari – mei 2026

Inhoudsopgave

1 Bestuurlijke samenvatting 3

2 Inleiding en kader 4
2.1 Ontwikkelroute robuuste organisatie (stand van zaken)
2.2 Externe ontwikkelingen en impact op uitvoering 5
2.3 Regionaal meetprogramma 6

3 Resultaatindicatoren 7

4 Programma Regulering 8

5 Programma Toezicht en Handhaving 9
5.1 Veilig en gezond
5.2 Energie en duurzaamheid 10

6 Programma Advisering 11

7 Facultatieve taken en projecten 12

8 Financiële ontwikkelingen 13

9 Overhead en bedrijfsvoering 14

10 Conclusie en vooruitblik 15

Bijlagen 16

1 Bestuurlijke samenvatting

De Bestuursrapportage 2026 geeft inzicht in de voortgang van de uitvoering van de programmabegroting over de eerste vijf maanden van het jaar. De realisatie laat zien dat de uitvoering op hoofdlijnen aansluit bij de verwachting van een organisatie in ontwikkeling.

Op totaalniveau ligt de uitvoering voor de diverse programma's grotendeels op schema. Daarbij zijn verschillen zichtbaar, die samenhangen met:

- De fase van ontwikkeling van de organisatie, met name de instroom en ontwikkeling van nieuwe medewerkers;
- Het vraaggestuurde karakter van een deel van de werkzaamheden, waardoor de omvang van de inzet per deelnemer kan variëren.

Een belangrijke ontwikkeling is de instroom van nieuwe medewerkers. In korte tijd is de bezetting substantieel versterkt. Deze medewerkers bevinden zich nog in de fase van inwerken, opleiden en ontwikkelen. Dit is een verwacht en noodzakelijk onderdeel van de opbouw naar een robuuste organisatie (conform AB-besluit 26 juni 2025).

Voor de vraaggestuurde werkzaamheden – zoals regulering en advisering – geldt dat deze zich ontwikkelen conform de aard van het werk. Deze werkzaamheden zijn afhankelijk van externe vraag en laten zich beperkt vooraf plannen. Fluctuaties in realisatie passen daarbij en zijn deels onvermijdelijk

Tegelijkertijd wordt opnieuw zichtbaar dat structurele afwijkingen binnen dit deel van de werkzaamheden nog onvoldoende worden benut voor bijsturing in de planning- en begrotingscyclus. De planning- en uitvoeringskant functioneren naar behoren, maar de vertaling van gerealiseerde afwijkingen naar toekomstige programmering verdient verdere versterking. Dit beeld sluit aan bij de patronen die ook in voorgaande jaren zichtbaar waren, waarbij vraaggestuurde werkzaamheden toenemen en uitvoering onder druk staat. Dit sluit aan bij de bevindingen van onze accountant, die op verzoek van ons DB een beeld heeft geschetst van de ontwikkelfase.

Daarnaast wordt in deze Bestuursrapportage, binnen de bestaande financiële kaders, ruimte benut om gericht te investeren in de verdere ontwikkeling van de organisatie en de kwaliteit van de uitvoering. Door incidenteel lagere kosten worden middelen vrijgemaakt voor een aantal concrete opgaven, waaronder het opstarten van een regionaal meetprogramma, het versterken van leer- en ontwikkeltraject, specifieke juridische inzet en externe ondersteuning bij organisatieontwikkeling. In lijn met de Strategische koers 2026–2030 is een traject gestart om de organisatiestructuur verder te ontwikkelen, zodat deze beter aansluit op de groei van de organisatie, de toenemende complexiteit van de opgaven en de gewenste professionalisering van de uitvoering.

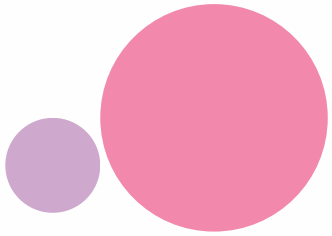
De huidige stand bevestigt dat 2026 een jaar is waarin het fundament van de organisatie verder wordt versterkt en waarin de stap wordt gezet naar een stabiele en voorspelbare uitvoering. Vanaf het eerste kwartaal wordt gewerkt met maandafsluitingen. Dit verbetert het inzicht in uren, kosten en productie en maakt het mogelijk afwijkingen sneller te signaleren en te betrekken bij de sturing.

2 Inleiding en kader

Deze Bestuursrapportage geeft invulling aan artikel 4 ‘tussentijdse rapportage’ van de Financiële verordening en rapporteert over de inhoudelijke en financiële ontwikkelingen binnen de programma’s. Daarbij worden de ontwikkelingen binnen het lopende begrotingsjaar genoemd en worden eventuele structurele consequenties van het gevoerde beleid meegenomen. De rapportage gaat ten minste in op afwijkingen van de baten en lasten en de geleverde prestaties.

De rapportage is opgebouwd conform de programmatische indeling van de begroting. Daarbij wordt, in lijn met de begroting, aandacht besteed aan de inhoudelijke opgaven uit het zogenoemde ‘blauwe spoor’ (voldoen aan het minimum wettelijk uitvoeringsniveau): het actualiseren van vergunningen en het herstellen van de balans in de toezichtscapaciteit.

Om de voortgang van de uitvoering goed te kunnen duiden, wordt eerst stilgestaan bij de ontwikkeling van de organisatie zelf en de mate waarin het fundament voor een robuuste omgevingsdienst is gelegd. Vervolgens wordt ingegaan op een aantal relevante externe ontwikkelingen die van invloed zijn op de uitvoering van de taken.

2.1 Ontwikkelroute robuuste organisatie (stand van zaken)

In 2025 en begin 2026 zijn belangrijke stappen gezet in de uitvoering van de ontwikkelroute naar een robuuste omgevingsdienst, zoals vastgelegd in de strategische koers 2026–2030 en het implementatieplan. In deze periode zijn enkele belangrijke opgaven voor een robuuste organisatie in belangrijke mate ingericht. Zo zijn onder andere:

- de financieringssystematiek verfijnd en verwerkt in de begroting 2026;
- de aanpak voor werving, opleiding en ontwikkeling van medewerkers structureel ingericht en geborgd;
- belangrijke stappen gezet in het voldoen aan de kwaliteitscriteria (versie 3.0), met nog enkele aandachtspunten;
- een innovatieprogramma en richting voor een meerjarige innovatieagenda opgesteld;
- het weerstandsvermogen op het gewenste niveau gebracht;
- de basis voor informatiegestuurd werken ontwikkeld (Business Intelligence strategie), en
- is de regionale beleidscyclus (“Big 8”) verder versterkt.

Deze ontwikkelingen laten zien dat het fundament van de organisatie beter op orde is gebracht. Tegelijkertijd is een aantal opgaven nog niet volledig uitgewerkt of gerealiseerd. Daarmee wijkt de uitvoering op onderdelen af van de oorspronkelijke planning van het implementatieplan. Dit geldt onder meer voor de verdere uitwerking van samenwerking met slimme allianties, de volledige inbreng van milieutaken en de doorwerking van de ontwikkelroute in de uitvoeringspraktijk (actualiseringsprogramma vergunningen 2026-2028 en toezicht- en handhavingsprogramma 2026-2028; deze documenten moeten nog worden opgesteld).

De komende periode ligt de nadruk op het verder implementeren en borgen van deze opgaven, zodat de versterking van het fundament daadwerkelijk leidt tot een duurzame verbetering van de uitvoering.

2.2 Externe ontwikkelingen en impact op uitvoering

Nieuwe regelgeving

De ontwikkeling en implementatie van Europese regelgeving, waaronder de Kaderrichtlijn Water (KRW) en de Richtlijn Industriële Emissies (RIE), heeft directe gevolgen voor de uitvoering van de taken van de omgevingsdienst. De impact van deze regelgeving betreft met name de programma's Regulering en Toezicht en Handhaving. De regelgeving leidt tot:

- aanvullende en aangescherpte eisen;
- toename van de inhoudelijke complexiteit;
- groeiende behoefte aan specialistische kennis en capaciteit.

De structurele consequenties van KRW zijn betrokken in de ontwerpbegroting 2027 en voor RIE wordt -afhankelijk van inwerkingtreding- een impactanalyse opgesteld.

Verschillen in beleidsambities deelnemers

Binnen OD IJsselland is daarnaast sprake van verschillen in beleidsambities tussen deelnemers. Zo hebben drie van de elf gemeenten – Deventer, Kampen en Zwolle – en de provincie Overijssel het Schone Lucht Akkoord ondertekend. Deze ontwikkelingen hebben consequenties voor de taakuitvoering van de omgevingsdienst en leiden tot verschillen in aard en omvang van de werkzaamheden tussen deelnemers.

Omgevingswet / mba's

De inwerkingtreding van de Omgevingswet en de introductie van milieubelastende activiteiten (mba's) hebben directe gevolgen voor de uitvoering van de taken van de omgevingsdienst. Door de gewijzigde systematiek vallen meer activiteiten onder algemene regels, waarbij tevens een verschuiving zichtbaar is van vergunningplicht naar meldingsplicht, informatieplicht en toezicht. Dit leidt tot een bredere en vaker voorkomende betrokkenheid van de omgevingsdienst. Tegelijkertijd neemt de inhoudelijke complexiteit toe, doordat activiteiten integraler moeten worden beoordeeld en vaker in samenhang met andere thema's spelen.

Versnelling ruimtelijke opgaven (woningbouw, energietransitie)

De huidige maatschappelijke opgaven, zoals de woningbouwopgave en de energietransitie, leiden tot een toename van het aantal ruimtelijke initiatieven. Dit vertaalt zich in een groeiende en complexere vraag naar advisering en vergunningverlening. Daarbij is vaker sprake van integrale vraagstukken waarin milieuaspecten vroegtijdig worden betrokken.

Juridisering en Woo-verzoeken

Er is sprake van een toename van juridische werkzaamheden, waaronder Woo-verzoeken en procedures. De toename van deze werkzaamheden hangt samen met een grotere maatschappelijke en bestuurlijke aandacht voor transparantie en besluitvorming in de fysieke leefomgeving.

Toenemend belang van data en informatiegestuurd werken

De ontwikkeling richting informatie- en risicogestuurd werken vraagt om verdere investering in data, systemen en vaardigheden. Deze ontwikkeling biedt kansen om toezicht effectiever en gerichter in te zetten, maar vraagt tegelijkertijd om een verdere professionalisering van de organisatie en een betrouwbare informatievoorziening als basis voor sturing.

2.3 Regionaal meetprogramma

In de ontwerpbegroting 2027 is structureel budget opgenomen voor het opzetten van een regionaal meetprogramma, gericht op het structureel en onafhankelijk uitvoeren van metingen in de leefomgeving. Aanleiding hiervoor is onder andere het rapport “Industrie en omwonenden” van de Onderzoeksraad voor Veiligheid, waarin wordt geconcludeerd dat de bescherming van omwonenden van industrie verbetering vraagt en het daaruit voortvloeiende landelijke actieplan, waarin wordt benadrukt dat overheden meer systematisch en onafhankelijk moeten meten. Dit sluit aan bij de behoefte aan betrouwbare en eenduidige informatie over milieubelasting. Naast metingen door bedrijven is het van belang dat ook de overheid zelf metingen uitvoert. Dit draagt bij aan transparantie en een betere onderbouwing van toezicht en vergunningverlening.

Het regionale meetprogramma richt zich op preventieve en structurele metingen. Metingen in het kader van toezicht en handhaving blijven plaatsvinden volgens de bestaande systematiek en worden in rekening gebracht bij de betreffende deelnemer. Voor het meetprogramma is in de ontwerpbegroting 2027 € 100.000 opgenomen. Voor 2026 is hiervoor nog geen budget beschikbaar. In deze Bestuursrapportage nemen we voor 2026 een budget van € 50.000 op, zodat eerder kan worden gestart met de inrichting van het programma. Deze versnelling maakt het mogelijk om reeds in 2026 de voorbereiding en opbouw van het regionaal meetprogramma ter hand te nemen, vooruitlopend op de structurele middelen vanaf 2027.

3 Resultaatindicatoren

Vanaf 2026 wordt gerapporteerd op zes regionale resultaatindicatoren, die richting geven aan de sturing en verantwoording. Deze indicatoren zijn in ontwikkeling en worden in deze rapportage inhoudelijk geduid:

- de actualiteit van vergunningen vraagt nadrukkelijke aandacht. In 2025 is gestart met het uitvoeren van actualisatietoetsen, waarbij bleek dat een groot deel van de beoordeelde vergunningen niet actueel is. De daadwerkelijke actualisatie van deze vergunningen loopt door in 2026, zie verder het Programma Regulering;
- het naleefgedrag wordt steeds beter in beeld gebracht, onder meer op basis van hercontroles. Deze indicator geeft inzicht in de mate waarin bedrijven voldoen aan de geldende regels en hoe dit zich ontwikkelt in de tijd. In samenhang hiermee geeft de toepassing van de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO) inzicht in de aard en ernst van de geconstateerde overtredingen en de wijze waarop hierop wordt gehandhaafd. Hiermee wordt niet alleen zichtbaar óf regels worden nageleefd, maar ook hoe zwaar overtredingen zijn en welke interventies worden ingezet. De combinatie van beide indicatoren biedt daarmee een completer beeld van het naleefgedrag in de regio en de effectiviteit van het toezicht en de handhaving. Tegelijkertijd vraagt de interpretatie van deze gegevens zorgvuldigheid, omdat deze mede wordt beïnvloed door de mate van risicogerichte selectie en de diepgang van controles;
- het beeld bij handhaving laat een toename zien in zowel het aantal interventies als de complexiteit daarvan. Met name binnen strafrechtelijke trajecten is de inzet hoger dan vooraf geraamd, mede door veranderingen in regelgeving en de aard van overtredingen;
- het aantal klachten blijft substantieel, waarbij geur- en geluidsklachten het grootste aandeel vormen. Klachten vragen relatief veel inzet en hebben prioriteit in de uitvoering, omdat zij vaak wijzen op directe impact op de leefomgeving;
- op het terrein van energiebesparing is de uitvoering in lijn met de ambities, waarbij het aantal controles en hercontroles hoger ligt dan gepland. In de eerste vijf maanden van 2026 zijn (mede) dankzij deze controles energiemaatregelen getroffen met een gerealiseerde besparing van 1,2 M kg CO2, dat is vergelijkbaar met ca. 800 gemiddelde huishoudens.

De resultaatindicatoren maken onderdeel uit van de reguliere voortgangsinformatie die maandelijks wordt geactualiseerd en beschikbaar wordt gesteld aan de deelnemers. Deze informatie geeft samen met de productiecijfers inzicht in de (resultaten van) uitvoering. Waar de productiecijfers vooral inzicht geven in de gerealiseerde inzet en output, bieden de resultaatindicatoren aanvullende duiding op de inhoudelijke effecten van de uitvoering, zoals naleefgedrag, aard van overtredingen en maatschappelijke impact. De indicatoren zullen steeds meer de beleidscyclus ondersteunen en vormen tegelijkertijd een belangrijk instrument voor de verantwoording richting deelnemers.

4 Programma Regulering

Stand van zaken en duiding reguliere werk

De uitvoering binnen het programma Regulering ontwikkelt zich conform de aard van het werk en is in belangrijke mate afhankelijk van externe vraag, zoals vergunningaanvragen en meldingen. De realisatie ligt op hoofdlijnen in lijn met de planning en binnen de bandbreedte.

In 2026 zet de trend door dat met de invoering van de Omgevingswet het aantal informatieplichten toeneemt en dat vergunningaanvragen complexer worden. Deze ontwikkeling heeft tot gevolg dat de gemiddelde tijdsbesteding per dossier toeneemt. Hierdoor ontstaat een verschil tussen de gerealiseerde uren en het aantal afgeronde producten. Daarnaast hebben externe factoren, zoals stikstofproblematiek en veranderende regelgeving, invloed op doorlooptijden van dossiers.

Stand van zaken en duiding actualiseren vergunningen ('blauwe spoor').

De actualisatie(toets) van vergunningen is in 2025 gestart en ontwikkelt zich, maar ligt nog niet volledig op het beoogde niveau. Dit hangt samen met de opstartfase van deze taak en de beperkte beschikbaarheid van ervaren medewerkers, die noodzakelijk zijn voor deze doorgaans complexe werkzaamheden. Daarbij speelt mee dat nieuwe medewerkers in deze fase primair worden ingezet op het reguliere vergunningenwerk. Dit is passend bij hun ontwikkelfase en draagt bij aan het op peil houden van de basisproductie. De inzet op het actualiseren van vergunningen is daardoor in de eerste maanden van 2026 bewust geconcentreerd bij een kleinere groep ervaren medewerkers. De verwachting is dat, naarmate de organisatie verder groeit in deskundigheid en ervaring, de inzet op deze taak kan worden opgeschaald en beter aansluit bij de doelstelling uit het uitvoeringsprogramma.

Vooruitblik

De ontwikkelingen binnen regulering maken zichtbaar dat de Omgevingswet en het vraaggestuurde karakter structureel leidt tot verschillen tussen planning en realisatie. Dit vraagt om een betere aansluiting tussen begroting, planning en feitelijke uitvoeringspraktijk.

5 Programma Toezicht en Handhaving

5.1 Veilig en gezond

Stand van zaken en duiding regulier werk en herstellen toezichtsbalans (‘blauwe spoor’).

De uitvoering binnen dit programma ontwikkelt zich in lijn met de huidige fase van organisatieontwikkeling. De productrealisatie ligt op hoofdlijnen op schema, terwijl de ureninzet achterblijft bij de planning. Dit verschil hangt deels samen met de instroom van nieuwe medewerkers, waarvoor via het ‘blauwe spoor’ al rekening wordt gehouden met een lagere productiviteitsnorm. In de praktijk blijkt echter dat het effect van deze instroom breder is. Nieuwe medewerkers worden in deze fase vooral ingezet op lichtere, meer gestandaardiseerde toezichttaken, terwijl de inzet op complexere controles en handhavingstrajecten voorlopig geconcentreerd blijft bij ervaren medewerkers.

Daarnaast vraagt de begeleiding en opleiding van nieuwe medewerkers inzet van ervaren capaciteit. In combinatie met een toename van niet-planbare werkzaamheden, zoals klachten, incidenten en handhavingstrajecten, leidt dit tot een andere inzet van capaciteit dan in de planning is verondersteld.

Binnen dit programma is het ‘blauwe spoor’ geen afzonderlijke taak, maar gericht op het herstellen van de balans in de toezichtscapaciteit. Dit gebeurt door een gefaseerde opbouw van capaciteit binnen de reguliere uitvoering. De instroom van nieuwe medewerkers draagt hier direct aan bij via inzet op het reguliere toezicht. De opschaling naar complexere toezicht- en handhavingstaken volgt naarmate medewerkers verder worden opgeleid en breder inzetbaar zijn.

WPG-audit

De externe WPG-audit over 2022–2024 heeft geleid tot een afkeurend oordeel. De uitvoering is op hoofdlijnen op orde, maar de uitwerking van protocollen en de administratieve vastlegging vragen nog verbetering om volledig aan de wettelijke eisen te voldoen. Hiervoor wordt een verbeterplan opgesteld. Binnen een jaar dienen de verbeteringen te zijn doorgevoerd en daarna vindt een herbeoordeling plaats.

Vooruitblik

Het herstel van de toezichtsbalans vertaalt zich in deze fase nog niet in een evenredige groei van alle typen toezicht. De versterking zit primair in de verbreding van de basis, terwijl de inzet op complexere taken volgt in een later stadium. Dit leidt tijdelijk tot een relatief hogere inzet op lichtere controles. Voor de tweede helft van het jaar wordt verwacht dat de productiviteit van medewerkers toeneemt en de inzet op complexere toezichttaken verder groeit. Daarmee ontwikkelt de toezichtstaak zich geleidelijk naar een meer evenwichtige en stabiele uitvoering.

5.2 Energie en duurzaamheid

Stand van zaken en duiding

De uitvoering binnen dit programma verloopt grotendeels volgens planning. De realisatie van energiecontroles en hercontroles ligt op schema. Tegelijkertijd is zichtbaar dat de inzet per dossier toeneemt, met name bij hercontroles, doordat het realiseren van naleving intensiever blijkt dan geraamd. De werkzaamheden binnen dit programma worden uitgevoerd door een relatief compacte groep medewerkers, die hun inzet verdelen over meerdere onderdelen, waaronder energiecontroles, toezicht op energielabels, werkgebonden personenmobiliteit en de uitvoering van de rijksregeling SPUK THE. Binnen deze gecombineerde inzet is sprake van verschillen in voortgang tussen de diverse onderdelen.

Dit hangt samen met de gefaseerde planning en de aard van de werkzaamheden, waarbij niet alle onderdelen gelijktijdig met dezelfde intensiteit worden uitgevoerd. De huidige verschillen in realisatie tussen de onderdelen zijn passend bij de gekozen werkwijze, waarin de beschikbare capaciteit flexibel wordt ingezet. De inzet is erop gericht om gedurende het jaar tot een evenwichtige verdeling over de verschillende taken te komen en daarmee de jaaropgave als geheel te realiseren.

Vooruitblik

Voor de tweede helft van het jaar wordt verwacht dat de inzet zich verder over de verschillende onderdelen zal spreiden en dat de onderlinge verschillen in voortgang worden ingelopen. Daarmee wordt gestuurd op een evenwichtige realisatie van de totale jaaropgave binnen dit programma.

6 Programma Advisering

Stand van zaken en duiding

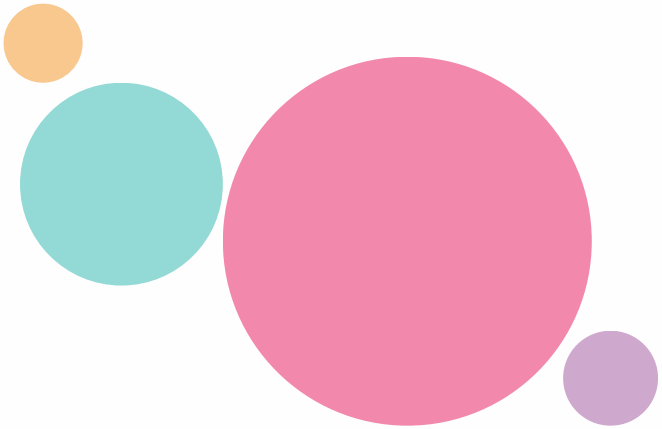
De werkzaamheden binnen het programma Advisering ontwikkelen zich in lijn met het vraaggestuurde karakter van deze activiteiten. Het merendeel van de deelnemers bevindt zich momenteel aan de bovenzijde van deze bandbreedte (rond of boven 100% realisatie), met daarnaast enkele uitschieters. Deze spreiding wordt inzichtelijk gemaakt in de tabel met de jaarprognose.

De vraag naar advisering neemt toe en wordt complexer. Dit speelt met name binnen de vakgebieden geluid, milieuzonering, bodem en advisering bij ruimtelijke ontwikkelingen. Deze ontwikkeling hangt samen met maatschappelijke opgaven, zoals woningbouw, en een toenemende aandacht voor kwaliteit van de leefomgeving. Daarnaast is sprake van een groei van juridische werkzaamheden, waaronder Woo-verzoeken en advisering bij procedures. Deze vragen relatief veel inzet per dossier en kennen vaak een langere doorlooptijd.

Binnen het programma kan onderscheid worden gemaakt tussen advisering als onderdeel van VTH-processen en meer zelfstandige advisering, bijvoorbeeld bij ruimtelijke initiatieven en beleidsmatige vraagstukken. Met name deze laatste categorie laat een groei zien. De combinatie van een toenemende vraag en een hogere complexiteit leidt ertoe dat de gemiddelde tijdsbesteding per adviesvraag stijgt. Hierdoor kan het aantal afgeronde producten achterblijven bij de planning, terwijl de totale ureninzet toeneemt. Deze ontwikkeling is structureel van aard en past bij de verbreding van de rol van advisering binnen de organisatie.

Vooruitblik

Voor de tweede helft van het jaar wordt verwacht dat de vraag naar advisering op het huidige niveau blijft en op onderdelen verder toeneemt. Het blijft noodzakelijk om scherp(er) te sturen op prioritering en inzet, mede in afstemming met deelnemers. Daarnaast wordt ingezet op het beter vertalen van de structurele ontwikkeling in de adviesvraag in de beleidscyclus (“Big 8”), zodat de aansluiting tussen vraag, capaciteit en uitvoering verder wordt versterkt.

7 Facultatieve taken en projecten

Stand van zaken en duiding

De uitvoering van de facultatieve taken en projecten ontwikkelt zich over het algemeen conform de gemaakte afspraken met de betrokken deelnemers. Deze werkzaamheden zijn deels vraaggestuurd en kennen daardoor een variabel karakter in zowel omvang als planning.

Bouwtaak Ommen

De uitvoering van de bouwtaken voor de gemeente Ommen staat onder druk, wat zich uit in knelpunten in doorlooptijd en communicatie. Deze situatie onderstreept de kwetsbaarheid van de huidige schaal en inrichting van de uitvoering. Op verzoek van het Algemeen Bestuur heeft in de afgelopen periode hierover overleg plaatsgevonden tussen de gemeente Ommen en de ODIJS secretaris-directeur. Dit heeft geleid tot afspraken om de uitvoering op korte termijn te verbeteren. Daarnaast vraagt deze situatie om een bredere blik op de toekomstbestendigheid van de uitvoering. Daarbij wordt gekeken naar aanvullende investeringen en de mogelijkheden voor verbreding van de samenwerking met andere gemeenten, waarbij het initiatief voor deze verkenning bij de gemeente Ommen ligt.

8 Financiële ontwikkelingen

Stand van zaken en duiding

De financiële ontwikkeling van de primaire programma's laat een gedifferentieerd beeld zien. Voor de programma's Toezicht & Handhaving en Regulering wordt een positief resultaat verwacht. Dit wordt voornamelijk verklaard door het feit dat recent ingestroomde medewerkers veelal nog niet zijn ingeschaald op het maximale niveau zoals opgenomen in de begroting. Hierdoor blijven de personeelslasten vooralsnog onder het begrote niveau, wat resulteert in een voordelig financieel effect. Voor het programma Advisering wordt daarentegen een negatief resultaat voorzien. Dit kent meerdere oorzaken. Enerzijds worden personeelskosten gemaakt voor medewerkers waarvoor geen directe ureninzet meer tegenover staat, onder andere als gevolg van regelingen zoals de RVU en uitdiensttreding. Anderzijds bevindt het programma zich in een transitiefase, waarbij externe inhuur wordt afgebouwd en vervangen door vaste medewerkers. Deze overgang gaat tijdelijk gepaard met overlap in personeelskosten, doordat zowel ingehuurde als eigen medewerkers gelijktijdig worden ingezet. Tegelijkertijd wordt verwacht dat de productie in dit programma toeneemt. Per saldo wordt over alle programma's gezamenlijk een positief financieel resultaat verwacht.

Vooruitblik

Voor de tweede helft van het jaar wordt verwacht dat de financiële ontwikkeling zich blijft bewegen binnen de huidige bandbreedte. Tegelijkertijd vraagt de voortzetting van de inhoudelijke ontwikkelingen om blijvende aandacht voor sturing en beheersing. Daarbij ligt de nadruk op:

- het beter vertalen van structurele ontwikkelingen in de uitvoering naar beleidscyclus ("Big 8")
- het versterken van de samenhang tussen inhoudelijke programmering en financiële ramingen, en
- het monitoren van incidentele kosten, zodat deze niet leiden tot structurele ophoging van de overhead.

Daarmee wordt gewerkt aan een betere aansluiting tussen opgave, capaciteit en programmering en aan een stabiele en voorspelbare uitvoering.

Prognose Totaal 2026							
	Geraamde Baten	Prognose Baten	Verschil	Geraamde Lasten	Prognose Lasten	Verschil	Dekking
Basis taken	16.662.068	17.123.690	461.622	16.662.068	16.602.938	59.130	520.752
Facultatieve taken	2.392.875	2.230.803	-162.072	2.392.875	2.230.803	162.072	-
Programma's	444.412	672.412	228.000	444.412	842.412	-398.000	-170.000
Subsidies	470.808	470.808	-	470.808	470.808	0	0
Totaal	**19.970.163**	**20.497.713**	**527.550**	**19.970.163**	**20.146.961**	**-176.798**	**350.752**

Tabel 1. Totaal - stand van zaken en prognose.

9 Overhead en bedrijfsvoering

Stand van zaken en duiding

Op personeelskosten – die circa 60% van de overhead uitmaken – wordt een overschrijding verwacht. Deze heeft voornamelijk een incidenteel karakter en hangt samen met langdurige afwezigheid van medewerkers en de noodzaak tot tijdelijke vervanging.

Bij de advieskosten zet een meer structurele ontwikkeling door. De hogere lasten hangen samen met de inzet van externe juridische expertise op complexe dossiers. Dit beeld past bij de toenemende juridisering en complexiteit van de uitvoering.

Daartegenover staan lagere lasten op huisvesting. In de begroting is rekening gehouden met uitbreiding van werk- en vergaderplekken, passend bij de groei van de organisatie. Over deze uitbreiding is nog overleg met de verhuurder, waardoor de realisatie achterblijft en sprake is van een incidenteel voordeel in 2026.

Op de overige personele kosten en overige algemene kosten is sprake van een overschrijding die samenhangt met de organisatieontwikkeling. Deze houdt met name verband met zowel de trainingskosten als de bijbehorende accommodatiekosten voor het verzorgen van trainingen in het kader van gedrag- en vaardigheidsontwikkeling van medewerkers. Deze hogere kosten hangen mede samen met de substantiële instroom van nieuwe medewerkers in de afgelopen periode, waardoor tijdelijk extra wordt geïnvesteerd in opleiding, begeleiding en ontwikkeling. In de huidige fase, waarin de basis op orde wordt gebracht, is deze aanvullende inzet noodzakelijk en past deze binnen de gerichte versterking van de organisatie. De hiermee gemoeide kosten hebben overwegend een incidenteel karakter en dragen bij aan de verdere professionalisering en organisatieontwikkeling van de dienst, evenals aan het versterken van de kwaliteit van de uitvoering.

Overhead					
Omschrijving	Begroting 2026 t/m mei	Realisatie 2026 t/m mei	Begroting 2026	Prognose 2026	Verschil
Salarissen en inhuur	1.587.798	1.678.317	3.810.716	3.930.098	119.382
Overige personele kosten	250.250	262.727	600.599	660.000	59.401
Huur	214.778	154.993	515.468	395.000	-120.468
Algemene kosten	18.800	75.899	45.120	22.000	-23.120
Advieskosten	31.812	68.519	76.348	180.000	103.652
Accountantskosten	14.572	14.950	34.972	35.000	28
Leasekosten	7.683	12.619	18.440	25.000	6.560
Kosten ICT	375.583	410.903	901.398	942.000	40.602
Overige algemene kosten	50.499	16.228	121.198	194.000	72.802
Communicatiekosten	10.598	19.386	25.434	30.000	4.566
Belastingen en verzekeringen	6.358	9.110	15.260	22.000	6.740
Administratiekosten	34.459	26.547	82.702	55.000	-27.702
Afschrijvingen	40.417	26.544	97.000	80.000	-17.000
Doorbelastingen	-105.086	-125.919	-252.206	-302.206	-50.000
Totaal	**2.538.520**	**2.650.823**	**6.092.449**	**6.267.892**	**175.443**

Tabel 2. Overhead - realisatie en prognose.

Vooruitblik

Voor de tweede helft van het jaar wordt verwacht dat de overhead zich verder stabiliseert. Inzet blijft een vast en voorspelbaar kostenniveau, passend bij een robuuste organisatie.

10 Conclusie en vooruitblik

De uitvoering van de begroting 2026 laat zien dat de organisatie zich op hoofdlijnen ontwikkelt conform de verwachtingen die passen bij een organisatie in opbouw. Binnen de verschillende programma's is een gedifferentieerd beeld zichtbaar.

De uitvoering van regulering, toezicht en advisering ligt op totaalniveau binnen de bandbreedte (± 5%) van de jaaropdrachten. Tegelijkertijd is zichtbaar dat de inzet zich ongelijk verdeelt over programma's en deelnemers. Met name binnen advisering ligt de gerealiseerde inzet boven de bandbreedte en ook bij een aantal deelnemers overschrijdt de inzet de jaaropdracht. Dit bevestigt dat de vraaggestuurde werkzaamheden zich in aard en omvang ontwikkelen en op onderdelen leiden tot een hogere inzet dan vooraf geraamd.

Deze ontwikkeling leidt tot structurele verschillen tussen planning en realisatie. Dit beeld sluit aan bij de patronen die ook in voorgaande jaren zichtbaar waren, waarbij vraaggestuurde werkzaamheden toenemen. Dit maakt het noodzakelijk om de 'check-act' fase binnen de beleidscyclus te versterken, in nauwe afstemming met de deelnemers, zodat structurele ontwikkelingen beter worden vertaald. Daarmee wordt gewerkt aan een betere aansluiting tussen opgave, capaciteit/deskundigheid en programmering én aan een stabiele en voorspelbare uitvoering van de taken.

Bijlagen

In de bijlagen is een nadere onderbouwing opgenomen van de financiële en inhoudelijke ontwikkelingen zoals beschreven in deze Bestuursrapportage. De tabellen geven inzicht in de realisatie en prognose van de baten en lasten, uitgesplitst naar basistaken, facultatieve taken en programma's.

	Begroting	Verschil	Jaaropdracht	Baten		Baten	Lasten programma		Lasten programma	Resultaat
	Begroting 2026	Verschil	Jaaropdracht 2026	Realisatie t/m mei 2026	Prognose juni t/m dec 2026	Verwachte Baten 2026	Realisatie t/m mei 2026	Prognose juni t/m dec 2026	Prognose Lasten 2026	Prognose Resultaat 2026
Basis Taken										
Veilig en Gezond	5.579.461	0	5.579.461	1.991.440	3.641.021	5.632.461	1.926.142	3.145.822	5.071.964	**560.497**
Energie en Duurzaamheid	314.808	0	314.808	147.168	175.346	322.514	159.115	105.301	264.416	**58.098**
Regulering	2.048.710	838	2.049.548	788.400	1.329.184	2.117.584	793.003	1.142.303	1.935.306	**182.278**
Advies	2.492.014	28.384	2.520.398	1.048.134	1.805.144	2.853.278	1.109.631	1.968.325	3.077.956	**-224.678**
Impactanalyse	105.404	0	105.404	5.767	99.637	105.404	5.767	99.637	105.404	**0**
Overhead	6.092.449	0	6.092.449	2.538.520	3.553.928	6.092.449	2.650.823	3.497.070	6.147.892	**-55.443**
Subtotaal Basis Taken	***16.632.846***	***29.222***	***16.662.068***	***6.519.429***	***10.604.260***	***17.123.690***	***6.644.481***	***9.958.458***	***16.602.938***	***520.752***
Facultatieve Taken										
Omgevingstafel	73.205	0	73.205	23.793	33.310	57.103	23.793	33.310	57.103	**0**
Bouwtaken Ommen	597.368	100.000	697.368	272.684	505.016	777.700	272.684	505.016	777.700	**0**
Toezicht energielabels kantoorgebouwen	150.630	0	150.630	24.010	67.990	92.000	24.010	67.990	92.000	**0**
IJVI Beheer	1.301.050	0	1.301.050	504.982	704.018	1.209.000	504.982	704.018	1.209.000	**0**
IJVI Ontwikkeling	68.042	0	68.042	-4.289	54.289	50.000	-4.289	54.289	50.000	**0**
Behandelen Bezwaar en Beroep	0	102.580	102.580	19.552	25.448	45.000	19.552	25.448	45.000	**0**
Subtotaal Facultatieve Taken	***2.190.295***	***202.580***	***2.392.875***	***840.732***	***1.390.071***	***2.230.803***	***840.732***	***1.390.071***	***2.230.803***	***0***
Programma's										
Meetprogramma	0	0	0	0	0	0	0	50.000	50.000	**-50.000**
Organisatieontwikkeling	0	0	0	0	0	0	0	120.000	120.000	**-120.000**
Samen Toekomst Bestendig	0	0	0	0	228.000	228.000	0	228.000	228.000	**0**
Project Deventer	152.922	19.118	172.040	32.545	139.495	172.040	32.545	139.495	172.040	**0**
Projecten O&O	162.372	*-97.060*	65.312	40.937	24.375	65.312	54.075	11.237	65.312	**0**
Programma Circulaire Economie	0	51.060	51.060	7.957	43.103	51.060	7.957	43.103	51.060	**0**
Project ZZS	0	46.000	46.000	18.761	27.239	46.000	18.761	27.239	46.000	**0**
Project Luchtwasser	0	110.000	110.000	57.500	52.500	110.000	57.500	52.500	110.000	**0**
Subtotaal Programma's	***315.294***	***129.118***	***444.412***	***157.700***	***514.712***	***672.412***	***170.838***	***671.574***	***842.412***	***-170.000***
Subtotaal	**19.138.435**	**360.920**	**19.499.355**	**7.517.861**	**12.509.043**	**20.026.905**	**7.656.051**	**12.020.103**	**19.676.153**	**350.752**
Subsidie projecten										
SPUK Energie	396.140	0	396.140	120.535	275.605	396.140	120.535	275.605	396.140	**0**
Robuustheid	74.668	0	74.668	74.668	0	74.668	74.668	0	74.668	**0**
Subtotaal Subsidie projecten	***470.808***	***0***	***470.808***	***195.203***	***275.605***	***470.808***	***195.203***	***275.605***	***470.808***	**0**
TOTAAL	**19.609.243**	**360.920**	**19.970.163**	**7.713.064**	**12.784.648**	**20.497.713**	**7.851.254**	**12.295.708**	**20.146.961**	**350.752**

Tabel 3. Totaal - Overzicht van baten en lasten.

Daarnaast wordt inzicht geboden in de ontwikkeling van de inzet per deelnemer en per programma. Deze gegevens vormen de basis voor de in deze rapportage opgenomen duiding en ondersteunen de verdere sturing binnen de beleidscyclus.

	Basistaken										Totaal	
	Regulering		Veilig en gezond		Energie & Duurzaamheid		Advisering		Impactanalyse		Totaal	
	Jaaropdracht (u)	Jaarprognose	Jaaropdracht (u)	Jaarprognose	Jaaropdracht (u)	Jaarprognose	Jaaropdracht (u)	Jaarprognose	Jaarodpracht (u)	Jaarprognose	Jaaropdracht (u)	Jaarprognose
Dalfsen	2.543		5.725		297		2.396		111		11.072	
Deventer	2.809	95%	9.248		491		4.434	130%	172		17.154	107%
Hardenberg	5.080	105%	9.507		490		3.858		191		19.126	
Kampen	1.764	115%	6.466		315		2.314		110		10.969	
Olst-Wijhe	1.611		3.134		165	120%	980	110%	59		5.949	
Ommen	2.064	115%	3.516		229		2.454		83		8.346	105%
Provincie	2.655		5.342		334		3.761		122		12.214	105%
Raalte	3.053	110%	7.078		380		3.301		139		13.951	
Staphorst	1.491	95%	3.707		186		1.385		65		6.834	
Steenwijkerland	1.511		7.835		372	120%	3.059		129		12.906	
Zwartewaterland	1.151		3.730		208		1.813		70		6.972	
Zwolle	2.344	95%	11.143		844		4.771	130%	193		19.295	108%
Totaal	**28.076**	103%	**76.431**	100%	**4.311**	102%	**34.526**	108%	**1.444**	100%	**144.788**	104%

Legenda

= binnen bandbreedte (±5%)

% = op de "rand" van de bandbreedte

% = buiten bandbreedte

Tabel 4. Overzicht van prognose basistaken (per deelnemer, per programma).

Colofon

Samenstelling: Omgevingsdienst IJsselland

Omgevingsdienst IJsselland
Lübeckplein 2
8017 JZ Zwolle
Postbus 40252
8004 DG Zwolle
088 5251050
info@odijsselland.nl
www.odijsselland.nl

